

Wymagania edukacyjne z edukacji dla bezpieczeństwa w gimnazjum

Są zgodne z **Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1534)**

1. Ocenianiu podlegają:

- wiedza i umiejętności ucznia
- obszary aktywności ucznia
- dodatkowe prace wykonane zlecone przez nauczyciela.

2. Obszary aktywności ucznia:

- *rozwiązywanie problemów,*
- aktywność na lekcjach,
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- praca w grupach,
- aktywność dodatkowa (poza zajęciami),
- samodzielna praca na lekcjach,
- prace długoterminowe (np. projekt),
- znajomość i stosowanie algorytmów postępowania ratunkowego,
- poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł

3. Narzędzia pomiaru

- Formy ustne: odpowiedzi, aktywność na lekcjach, prezentacja
- Formy pisemne: sprawdziany, kartkówki, efekty pracy zespołowej, opracowania algorytmów zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu
- Formy praktyczne: symulacja urazów, pozoracja ran i wypadku, ćwiczenia praktyczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy uczestnictwo w akcjach z pierwszej pomocy, praca w grupie, praca metodą projektu
- Zeszyt przedmiotowy (karty pracy) : systematyczność prowadzenia notatek

4. Formy aktywności ucznia podlegające ocenie

- Sprawdzian pisemny

Informuje o zdobytych przez ucznia wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału objętego sprawdzianem oraz umiejętnościach łączenia prostych faktów i wyciągania wniosków, Zapowiadany jest tydzień wcześniej, a oceniony w ciągu dwóch tygodni. Uczeń nieobecny pisze go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (dogodnym dla obu stron), zadania (pytania) dotyczą tego samego zakresu tematycznego. Skala procentowa na poszczególne oceny jest zgodna z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania

- Kartkówka

Obejmuje materiał z dwóch ostatnich tematów, może być niezapowiedziana, jest oceniona w ciągu tygodnia, sprawdza stopień opanowania materiału oraz systematyczność pracy ucznia. Największe znaczenie w pracy ma merytoryczna poprawność odpowiedzi.

- Wypowiedź ustna

Stwarza możliwość uzyskania informacji zwrotnej dotyczącej: stanu wiedzy i umiejętności ucznia. umiejętności prezentowania wyników pracy indywidualnej bądź grupowej, umiejętności prezentowania wypowiedzi i posługiwania się językiem przedmiotu, umiejętności stosowania odpowiedniej argumentacji podczas dyskusji.

- Zadanie domowe

Brak zadania zaznacza się w dzienniku lekcyjnym w formie zapisu w dzienniku elektronicznym „nieprzygotowany”. Uczeń powinien uzupełnić zadanie na następną lekcję.. Dwukrotne nie odrobienie zadania domowego powoduje wystawienie oceny niedostatecznej.

- Rozwiązywanie problemów

Sposób oceniania zależy od rodzaju problemu i charakteru zadania, które uczniowie mają wykonać. Przy ocenianiu będzie brane pod uwagę m.in. to, czy uczeń: trafnie definiuje problem, posługuje się sprawnie językiem przedmiotu, podaje rozwiązanie realistyczne, spójne i adekwatne do problemu, uwzględnia zależności łączące różne elementy tej sytuacji oraz interesy jej uczestników.

- Odgrywanie ról, gry symulacyjne

Ocenianiu podlegają: merytoryczne przygotowanie się do danej roli, przekonujące wejście w rolę odgrywanej postaci, poziom zaangażowania ucznia i jego efektywność

- Zadania nadobowiązkowe

Mogą być realizowane w formie projektów, prac badawczych, gier dydaktycznych, szkiców, planów ewakuacji, ciekawych rozwiązań dydaktycznych itp.

6. Waga ocen

jest zgodna z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania

5. **Brak przygotowania ucznia do lekcji:**

- a) Uczeń ma prawo zgłosić dwa razy w semestrze brak przygotowania do lekcji (zwalniające z odpowiedzi ustnej, niezapowiedzianej kartkówki, zadania domowego).
- b) Uczeń musi tego dokonać na początku lekcji (jeżeli tego faktu nie zgłosi na początku lekcji, otrzymuje ocenę niedostateczną).
- c) Brak przygotowanie nie zwalnia z wszelkiego rodzaju zapowiedzianych form sprawdzenia wiadomości i umiejętności.

6. **Formy poprawy oceny, wystawienie oceny semestralnej i końcowej:**

- a) Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie dwóch tygodni
- b) Uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w formie i terminie ustalonym z nauczycielem. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio ze sprawdzianu wpisuje się ocenę poprawioną.
- c) Uczeń w przypadku usprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie, ma możliwość zaliczenia sprawdzianu (uzyskana ocena jest oceną ostateczną).
- d) Wystawienie oceny semestralnej i na koniec roku szkolnego dokonywane jest na podstawie ocen cząstkowych, ze sprawdzianów, odpowiedzi ustnych i ćwiczeń praktycznych, kartkówki.
- e) Uczeń ma prawo poprawić ocenę semestralną bądź końcową po ustaleniu z nauczycielem formy poprawy i zakresu materiału jaki będzie obowiązywał.

7. **Sposoby informowania uczniów:**

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z Wymaganiami edukacyjnymi. Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane wszystkim uczniom. Wszystkie oceny oparte o opracowane kryteria są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.

8. **Kryteria ocen z przysposobienia obronnego:**

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował na żadnym poziomie umiejętności zawartych w podstawie programowej;

- nie chce korzystać z pomocy nauczyciela, kolegów;
- nie wykazuje żadnych postępów w nauce;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie odtwarza wiadomości z pomocą nauczyciela;
- popełnia liczne błędy w mówieniu, ale jego wypowiedź jest zrozumiała i komunikatywna;
- stara się zrozumieć pytanie, ale w małym stopniu nawiązuje do nich w odpowiedzi;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- orientuje się w omawianym materiale;
- omawia go w sposób spójny;
- jest w stanie samodzielnie zastosować w praktyce zdobytą na zajęciach wiedzę;
- aktywnie uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych;
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- posługuje się komunikatywnym stylem;
- potrafi przygotować plan wypowiedzi.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- dobrze opanował wiadomości podstawowe;
- zna i rozumie materiał;
- w sposób logiczny i spójny prezentuje omawianą na zajęciach problematykę;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych;
- jest w stanie samodzielnie i poprawnie zastosować w praktyce zdobytą na zajęciach wiedzę;
- wykazuje zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką;
- systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- potrafi argumentować poprawnie swoje zdanie w trakcie dyskusji;
- posługuje się komunikatywnym stylem.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:
  - realizuje umiejętności zawarte w wymaganiach podstawowych i ponadpodstawowych;
  - opanował w pełni materiał;
  - buduje wypowiedzi zawierające w sobie wszystkie niezbędne elementy;
  - potrafi zaprezentować w sposób poprawny omawiany temat;

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto:
  - potrafi poprawnie formułować własne przekonania oparte na omawianym materiale książkowym;
  - wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem i literaturą popularnonaukową;
  - podejmuje się wykonania zadań dodatkowych;
  - wypowiada się w sposób ciekawy, urozmaicony;
  - ma bogate słownictwo.

Poniższe kryteria przedstawiają wiadomości i umiejętności, jakie powinni opanować uczniowie na poszczególne oceny.

OCENA	ZAKRES WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I POSTAW
dopuszczający	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić rodzaje środków alarmowych i • rodzaje alarmów identyfikuje znak rozpoznawczy obrony cywilnej • identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej, wyjaśnia jak należy gasić odzież palącą się na człowieku • wymienia numery alarmowe i omawia właściwy sposób wzywania pomocy, • udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa, • wymienia najczęstsze przyczyny utonięć, • wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych • rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; • prawidłowo bada jej oddech (na manekinie) • wyjaśnia znaczenie terminów: „skażenie” i „zakażenie” • wyjaśnia znaczenie terminu „piktogram”
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi scharakteryzować konkretne środki alarmowe • potrafi wymienić instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym • wyjaśnia termin „sytuacja kryzysowa” wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja”, • wymienia najczęstsze przyczyny pożarów, • wymienia podstawowe środki gaśnicze, wyjaśnia jak należy gasić zarzewie ognia • wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach) , • wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; • posługuje się apteczką pierwszej pomocy, • wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia, • wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom , • wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru, • wyjaśnia, jak należy się zachowywać, czego należy unikać w czasie burzy , • wyjaśnia na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: pokarmowych ,lekami, gazami, środkami chemicznymi • potrafi wyjaśnić znaczenie terminu „promieniotwórczość”, • wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport, • podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry
dobry	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zachować się właściwie (zgodnie z instrukcją) po ogłoszeniu alarmu w szkole

	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić i opisać najczęstsze zagrożenia zdrowia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności, • wymienia zagrożenia dla grup społecznych • omawia przyczyny powodzi, • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i okolicy, • omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, • wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek i „katastrofa • wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i krążenia (ABC), • wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia oraz omawia ich znaczenie, • omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika • wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo - oddechowa, • układu uszkodzonego w pozycji bezpiecznej, • wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu , • wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować , • udziela pomocy przy urazach kończyn • wyjaśnia zasady postępowania z uszkodzonym skazującym się na ból w klatce piersiowej , • wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: w wychłodzeniu, w odmrożeniu , • udziela pomocy osobie uszkodzonej na skutek oparzenia termicznego, • udziela pomocy osobie uszkodzonej na skutek oparzenia chemicznego: przełyku, przewodu pokarmowego, oczu, • omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów, • wyjaśnia jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym , • wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym • omawia wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę, • podaje nazwy instytucji w Polsce, w ramach, których działają służby • charakteryzuje walory ochronne różnych rodzajów opakowań, • uzasadnia konieczność stałej ochrony wody i żywności, zwłaszcza w czasie zdarzeń kryzysowych, • podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej, • wyjaśniana czym polegają zabiegi sanitarne i zabiegi specjalne, • planuje wielkość monitorujące poziom radiacji, • wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami • omawia sposoby postępowania w przypadku zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi • wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji, • proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji
--	---

	<p>szkodliwych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia jak należy się zachować po usłyszeniu alarmu, • rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych • potrafi scharakteryzować najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenia dla jednostki • wyjaśnia jak należy zachować się w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno, • uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią, • wyjaśnia jak należy zachować się w przypadku dostrzeżenia pożaru, • omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych, • charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych • omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego człowieka, • omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka, • wyjaśnia jak działa w Polsce system ratowniczy, • omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy, • wymienia rodzaje krwawień, • udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia, • demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej, • wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej, jako objawu stanu zagrożenia życia, • omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki, • omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki, • wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny” i „udar cieplny”, • wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń, • wyjaśnia jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu, • omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych • charakteryzuje walory ochronne różnych rodzajów opakowań, • uzasadnia konieczność stałej ochrony wody i żywności, zwłaszcza w czasie zdarzeń kryzysowych, • podaje przykłady wykorzystania promieniotwórczości w służbie ludzkości, • wyjaśnia, na czym polega uzdatnianie skażonej żywności i wody, • rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach, • przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „odkażanie”, „dezaktywacja” (mechaniczna, fizyczna, chemiczna), „dezynfekcja”, „dezynsekcja”, „deratyzacja
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sposoby ogłoszenia komunikatów alarmowych • wyjaśnia, na czym polegają działania systemu wykrywania skażeń i alarmowania • potrafi scharakteryzować zadania obrony cywilnej w czasie pokoju i w czasie wojny • potrafi, scharakteryzować zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, • uzasadnić potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń hydrotechnicznych, • wyjaśnić • zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej, • wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu, wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna, • omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach, • uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych • podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej, • wyjaśnia na czym polegają zabiegi sanitarne i zabiegi specjalne, • planuje wielkość zapasów wody i żywności na potrzeby swojej rodziny, na określony czas

Ełk, dnia 01 września 2017 roku